

EMPORDÀ FEDERAL

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÈS

Número solt 10 cents.

» atrasat 20 »

Any I.

Figueres 15 Abril 1911

Núm. 3

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ

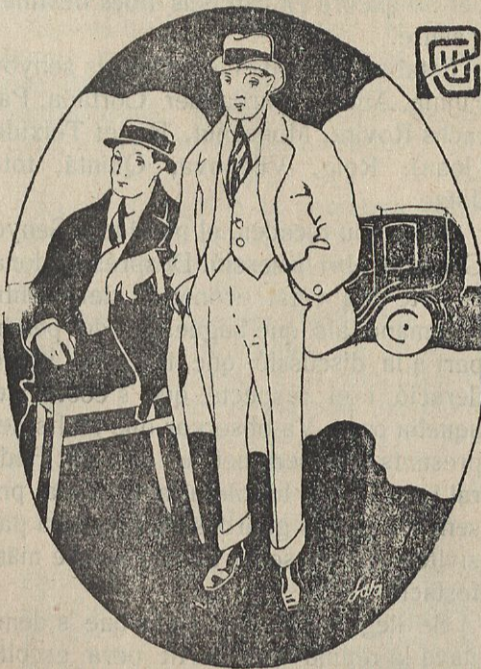
DE TEIXIT DE GOMA ELÁSTICA

Y D' ACER FLEXIBLE

SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS

PUIG PARÍS

Trajos fets i a mida per Homes
i Joves * Especialitat en trajos
per nens * Camiseria Corba-
teria * Genres de punt *
Bisuteria * Elastichs * Lli-
gues Cames * Perfumeria, etc.

GRAN BAZAR DE ROBA FETA

Els mes importants magatzems
de la Regió.

CARRERS GERONA, 13 I PRESÓ, 4 FIGUERES

La Assamblea de Unió Federal Nacionalista Republicana de Figueres

Junta Provisional d' U. F. N. R. de Figueres

Reunida aqueixa Junta ab el Comité Republicà Democràtic Federal pera tractar de la constitució definitiva del partit d' U. F. N. R., de conformitat ab la base 3.ª de la constitució orgànica d' aquest nou partit, han acordat convocar á tots els correligionaris á l' **Assamblea local** que tindrà lloc en el **Centre Federalista Empordanès**, el dissabte día 22 del corrent, á les 9 de la nit; pera quin fi, trovant qu' el Reglament del Comité Federal fá gaire be impossible la disolució d' aquesta entitat y considerant qu' es mes important l' ideal objecte del nostre partit qu' el mecanisme de fer y desfer Juntes, proposa:

Qu' el Partit de U. F. N. R. continui regintse ab els Estatuts del «Centre Federalista Empordanès» y que la Junta Municipal del partit sigui el Comité del esmentat Centre.

Figueres 12 d' Abril de 1911.

P. A. de la J. P.

El Secretari,

M. MONCANUT.

El Federalisme i el Catalanisme

En l' época que va ser proclamada la República i durant molts anys després, Madrid fou el lloc de ont partiren tots els moviments, totes les iniciatives dels partits Republicans. El Partit Federal, l' antic Partit Federal espanyol, malgrat el seu sistema polític fonamentat en les diferències de les nacionalitats que viuen dintre 'l territori del Estat, tot hi essent un partit regionalista ó nacionalista va viure gaire bé sempre amb els ulls posats a les coses del centre. No tracto de cen-

surar-ho ni d' aplaudir-ho, sols observo el fet.

Homes del tot apartats de la política, literats historiadors i juriconsults, comensaren, uns a conrear la llengua catalana, altres, a refer l' Historia de Catalunya, i altres a estudiar els codis de l' antiga Nació catalana.

Va iniciar-se una font de vida catalana de vida propia i no reflexada de la capitalitat del regne.

Y una personalitat del federalisme de Catalunya, en Valentí Almirall, fixant-se en el fet de la vida catalana, empapat de les doctrines autonomistes ó particularistes d' en Pi Margall, escrigué «Lo Cata-

lanisme».

De la visió de 'n Pi Margall no se 'n escapava cap problema. No hi havia mal ni injustícia que no tingúess resó en el cor d' aquell gran home. Aixís com va veure i sentir l' esclavitut de conciencia en l' ordre religiós i el mal estar de la classe trevalladora de la ciutat i del camp, va també fer-se carrec de l' opressió que sufrien els diferents pobles que integren l' Estat espanyol; defensant la causa de la llibertat de Catalunya quan encare ningú havia pronunciat el mot «Catalanisme».

No havent-hi, doncs, encare, ni fora ni dins de Catalunya, el sentiment de la esclavitut imposada per el regim unitari; com que 'ls catalans no s' adonaven de la tirania que sufrien havent-se de subjectar a l' us de l' idioma oficial i a altres traves, del programa de 'n Pi, lo que mes entusiasma, eren els principis de llibertat i de laïcisme, en l' ordre religiós, i els de reformes socials; doncs eren els que mes afectaven als mals de que 'l poble 's donava compte.

A sigut necessari un moviment catalanizador ha sigut necessari saccejar l' anima dels catalans pera fer-els-hi comprendre que la mare patria els tractava com una mala madastra i que l' implantació de l' autonomia era una qüestió de dignitat.

Es donava el cas estravagant de que hi haguessin catalans contraris del catalanisme. Els polítics unitaris, els que per atavics sentiments de predomini volien esborrar les diferències de nacionalitats, que donen lloc a l' implantació de l' autonomia, procuraren crear una opinió que proclamés al catalanisme, al nacionalisme català, contrari de 'ls principis liberals. Com que 'ls catalans no haurien pas sabut ben combatre 'l sentiment català, vingueren homes d' altres terres á proclamar la sumissió dels catalans, en nom de un lliberalisme, de un republicanisme

radical de privilegi exclusiu. En nom d' aquest republicanisme s' ha desfet a cops d' *estaca* la sardana catalana; s' ha escrit «*El alma en los labios*» i s' han fet burles d' n Manau i d' altres víctimes de la llei de Jurisdiccions.

Els atropells de la gent centralista feren obrir molts ulls; i el petit rajolí que am l' Almirall se separà del antic Partit Federal, avui, convertit en grossa riuada, juntant-se am la corrent primitiva, i confoses totes dues en l' amor a la llibertat i a Catalunya, formen l' Unió Federal Nacionalista Republicana.

JOSEP BARÓ.

De "re" social á Figueres

L' utópica visió d' alguns cervells somniadors creyent poguer veure á l' humanitat no regintse per altre lley que no fos l' amor y el respecte absolut dels uns als altres, suprimint tota mena de castes y privilegis, fent que *tot* sia per *tots*, es una falaguera fantasie d' immaculada bellesa impossible de ser-ne cristalidada per l' home, qu' es y será sempre, (al meu entendre), d' imperfecta condició, y ser en cambi necessari per assolir aquella, absoluta puritat d' ordre moral que s' escapa per complert del marc qu' enclou tot quant es humá. Més si deixant apart lirismes, ens concretém á estudiar encare que siga somerament la realitat que 'ns envolta, no será necessari cap esforç d' imaginació, per deduirne d' aquet estudi, que, en l' ordre social, no 's fa de bon tros lo qu' es deuria y podria fer.

La téssis sustentada per sociòlecs eminents de que «ningú té dret á res superfluo mentres hi hagi á falti lo necessari», resoldria sobradament lo que s' ha vingut anomenant el «pavorós problema social, que queda reduit, si be 's